

Dette nyhedsbrev indeholder omtale af bl. a. følgende:

Årets bestyrelse 2013 er kåret.

Referat fra første møde i "Det Strategiske panel"

Referat fra TEMA-dagen på Holstebro Museum

Formand Hans-Ole Jessen og næstformand Jens Olufsen, Ringkøbing-Skjern Museum.

Bestyrelsen for Ringkøbing-Skjern Museum

Kåret til årets bestyrelse 2013 på kulturområdet

Bestyrelseskonference

Small is beautiful big is powerfull var den tankevækkende overskrift for en konference for offentlige bestyrelser den 3. oktober i år. Konferencen var arrangeret af "Dagens Dagsorden", som bl.a. består af PlussLeadership, Advokatfirmaet Kromann og Reumert samt Revisorfirma KMPG m.fl.

Der var fine indlæg fra velkendte folk som Michael Christiansen, Pia Gjellerup og Carsten Koch m.fl. men mest spændende for de 150 deltagere var det, hvem der sidst på eftermiddagen skulle kåres til årets bestyrelse inden for tre offentlige sektorer bl.a. kultursektoren.

Overraskende for mange tilstedeværende var det, at bestyrelsen for Ringkøbing-Skjern Museum blev kåret som årets bestyrelse på kulturområdet.

Formand Hans-Ole Jessen og næstformand Jens Olufsen (formand for Sammus) modtog hyldesten og diplom. Vi var stolte og overraskede. De mange indlæg på dagens konference talte ikke just til vores fordel. Det var fusioner og det professionelle bestyrelsesarbejde, der var i centrum

Dette kom særligt til udtryk på eftermiddagens workshop på kulturområdet, hvor de tre oplægsholdere kom fra museer, som alle er fusionsmuseer.

Torben Nielsen (professionel) bestyrelsesformand for Museum Sydøstdanmark, gjorde i sit oplæg gældende at museumsbestyrelser skulle være professionelle, som det er blevet i det nye fusionsmuseum Museum Sydøstdanmark. Seriøs bestyrelsesarbejde kræver honorar og efterlevelse af Lars Liebstedts anbefalinger om bestyrelsesarbejdet i offentlige institutioner.

Museumsdirektør Flemming Just, Sydvestjyske Museer var mere nuanceret i sit oplæg. En moderne museumsbestyrelse kan sagtens både repræsentere professionelle kompetencer og det folkelige element. Han anførte, at de to repræsentanter fra henholdsvis Antikvarisk Selskab i Ribe og Esbjerg Museumsforening rummer værdifulde kompetencer og knytter den vigtige forbindelse til lokalsamfundene.

Formand for Sammus og næstformand i Ringkøbing-Skjern Museum, Jens Olufsen, gjorde i sit oplæg opmærksom på, at mange museer oprindeligt er skabt og drevet af museumsforeningerne. Man behøver ikke at være uprofessionel, blot fordi man ikke modtager honorar. Foreningerne rummer mange for museet vigtige kompetencer. Sættes de i spil kan de være et uvurderligt kvalitativt tilskud til bestyrelsesarbejdet også i et stort fusionsmuseum. Sådan er det heldigvis de fleste steder. Endelig skal man ikke undervurdere betydningen af at have stærke bånd til lokalsamfundet.

Negativ holdning til venneforeninger med indflydelse

Under den efterfølgende debat var der desværre indlæg, der nedgjorde det folkelige element. Flemming Lindeløv, bestyrelsesformand for Designmuseum Danmark, udtrykte sig just ikke positivt om den indflydelse Designmuseets Venner vedtægsmæssig har.

På den baggrund var det nærmest paradoksalt, at Ringkøbing-Skjern Museums Styrelse blev kåret som årets bestyrelse. Museumsforeningerne har absolut flertal i bestyrelsen, og der arbejdes frivilligt uden betaling eller skelen til tidsforbrug...Tankevækkende kåring!

Ringkøbing-Skjern Museum opstod som en fusion af Ringkøbing Museum og Skjern/Egvad Museum på initiativ af de to museers museumsforeninger.

Museet har udviklet sig til en stor spiller i lokalområdet med godt 180.000 gæster om året. Vi har 14 besøgssteder med ca. 50 fastansatte og over 300 frivillige. Museet omsætter for 25 mio. kr. om året.

Med direktør Kim Clausen som en dygtig og engageret leder i spidsen, og med det kompetente og loyale arbejde, der udføres af bl.a. frivillige i styrelse og forretningsudvalg får man et museum, der kan gøre en forskel. En forskel nok til at modtage Årets Pris for den bedste bestyrelse i 2013. *Jens Olufsen*

Det strategiske Panel på Museumsområdet

Panelets 20 medlemmer, her i blandt formanden for Sammus, mødtes for første gang den 26. september 2013 i Kulturstyrelsen i København i henhold til den nye Museumslov. Efter en introduktion til arbejdet overtog formanden, direktør for Sydvestjyske Museer, Flemming Just, ledelsen af mødet. Panelets medlemmer præsenterede sig. Et udkast til forretningsorden blev behandlet og rettet til. Herefter drøftedes Panelets arbejde. En række emner for en strategisk indsats blev drøftet. Panelet fandt som udgangspunkt, at museernes samfundsmæssige rolle med dens mange vinkler var helt centralt at beskæftige sig med på de kommende møder. Panelet mødes igen den 27. november 2013.

Pulje på 25 mill.

Hovedemnet på næste møde bliver drøftelse af fordeling af den strategiske pulje på 25 mio. kr, som panelet skal have en mening om på det overordnede plan.

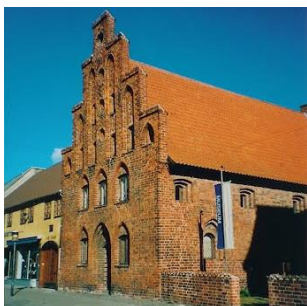
Panelet skal fast mødes to gange årligt.

Det bliver spændende at følge panelets arbejde - om det kommer til at gøre en forskel!
Jens Olufsen

Årsmøde 2014

afholdes lørdag d. 22. marts i Næstved.

I forbindelse med årsmødet vil deltagerne som vanligt få lejlighed til at opleve det lokale museum. Næstved er en spændende gammel middealderby, og stadig præget af bygninger fra den gang. Næstved Museum selv er beliggende i Boderne ved Sct. Peders kirketorv, samt i det gamle Helligåndshuset. Næstved Museum, som nu hører ind under fusionsmuseet "Museum Sydøstdanmark", er under stor udvikling bl.a. på grund af den store donation af glas fra Holmgaard Glasværk. Ind til nu har museumsfrivillige under kyndig vejledning registreret og opmålt mere end 14.000 emner. En kolossal præstation med stor varig værdi.

Morgensang på Tema-dagen på Holstebro Museum.

Foto: John Holmer

God interesse for Tema-dagen

Fredag den 27. september 2013 på Holstebro Museum.

50 deltagere, som repræsenterede 22 museumsforeninger mødte op til "Sammenslutningen af Museumsforeninger" SAMMUS's årlige TEMA-dag. Formand for Sammenslutningen, Jens Olufsen, bød velkommen til forsamlingen og dagens oplægsholdere.

En særlig velkomst lød til repræsentanterne fra Hjerl Hedes Venner og Ølgod Museumsforening, som endnu ikke er medlem af SAMMUS, men som han da håbede ville blive det efterfølgende. *Sidstnævnte indmeldt pr. 1.1.14*

Museumsdirektør Ingeborg Svennevig

Efter fællessang passende til årstiden - Nu falmer skoven trindt om land - blev ordet givet til første oplægsholder museumsdirektør Ingeborg Svennevig, De Kulturhistoriske Museer i Holstebro kommune: "Fusion af 3 museer – men fortsat 3 logoer.

Ingeborg Svennevig har været ansat 1 ½ år som museumsdirektør på Holstebro Museum efter fusion til 3 museer med 7 afdelinger.

Museumsdirektør Ingeborg Svennevig

Foto: JH

De Kulturhistoriske Museer i Holstebro er således en koncern som er en forskningsbaseret formidlingsinstitution, hvor der også skal tænkes forretning.

Museet har et samlet budget på 27.6 mill. kr. heraf 11.3 mill. kr. i offentlig støtte. Museet er en selvejende institution, hvor byrådet har udpeget den tidligere direktør for Bikuben Fonden Michael Metz-Mørk, København, til formand. Der er 4 repræsentanter fra byrådet og de tre venneforeninger, Holstebros Museumsforening, Hjerl Hedes Venner og Strandmuseets Venner har hver en plads i bestyrelsen.

Museets slogan er: "Vi finder os i fortiden", og opgaven er at udvikle og lave nye og "Friske" udstillinger.

Museet har 47 ansatte og rigtig mange frivillige ca. 500 personer.

Organiseringen af de 3 venneforeninger og det frivillige arbejde er forskelligt på de 3 museer, og der er enighed om at være forskellige, men man skal også være vi og bruge hinandens netværk.

Der var afsat 2 x 300.000 kr. til fusionen, men det var ikke tilstrækkeligt. Fordele ved fusionen: Større tyngde, stå sammen (alle med), men der trods alt flyttet ressourcer fra det almindelige arbejde til "toppen" (ledelsen) i den større koncern.

De 3 museer har relativ stor selvstændighed, og der er etableret et særligt kontaktorgan mellem afdelingslederen og venneforeningen. Før store beslutninger tages sendes disse ud til høring i de enkelte venneforeninger, som så kan kommentere forslagene og evt. indsende bemærkninger eller ændringsforslag.

De 3 museer har i et vist omfang en selvstændig økonomi med særskilt regnskab.

Museumsdirektør Kim Clausen

Derefter fik museumsdirektør Kim Clausen, Ringkøbing-Skjern Museum ordet under overskriften: "**Det midt- og vestjyske projekt – Frivillighedsakademiet.**"

Museet er en fusion af Ringkøbing Museum stiftet 1908 og Skjern Museum stiftet i 1929.

Museet har 14 afdelinger med et besøgstal på ca. 180.000, der er 50 fastansatte, 35 sæsonansatte og 300 frivillige samt 2 selvstændige museumsforeninger. Museet har en nedskreven frivillighedspolitik og håndteringen af de frivillige varetages af en museumsinspektør

Hvorfor bliver man frivillig?

Det er der mange årsager og ønsker til:

Skabe værdier, at ville lære noget, have identitet, sociale forventninger, ønsker indflydelse eller magt, karriere (på sit CV), kammeratskab og interesse for sagen.

Inspirationen til museets frivilligheds-politik har Kim Clausen fra et ophold i England, hvor frivillige bl. a. tager en uddannelse til Volunteer Ranger (naturvejleder), og hvor brug af frivillige er helt nødvendigt for museernes eksistens.

Kontrakt med den Frivillige.

Museets kontaktperson opretter en kontrakt for hver enkelt frivillig, som igen opdeles i grupper efter interesse og opgaver. Der udpeges en gruppeleder, som har ansvar for gruppen og er kontaktperson til museets ansatte.

De frivillige får en uddannelse og det er vigtigt at behandle alle ens.

Frivillighedsakademiet uddanner til

Formidling og levendegørelse.

Servicering af publikum og afvikling af arrangementer.

Deltage i pleje og bevaring. Uddannelse af faste medarbejdere.

Spørgsmål fra salen: "Hvordan skaffer i frivillige til de enkelte opgaver? Og hvad med arkæologiområdet?"

Svar: "De håndplukkes eller ved henvendelse til grupperne. De gode (aktive) grupper er med til at præge udviklingen."

"Arkæologiområdet er blevet dybt professionaliseret. Der er tabt megen opbakning og kendskab til arkæologien på grund af den bygherrestyrede arkæologi. Ikke mindst reduktionen af de 47 til nu 22 museer som har ansvaret for arkæologien i Danmark har betydning. Museet forsøger dog at få oprettet en detektorgruppe."

Slut på et inspirerende oplæg fra et museum, hvor det professionelle og frivillige arbejde udføres med respekt for hinandens kompetencer og styrker.

Frokostbuffet på Holstebro Museum. Foto: JH

Efter en dejlig og velfortjent frokost fortsatte dagen med et oplæg fra områdedirektør Poul Bache, Kulturstyrelsen: **Kvalitetsvurderinger som redskab til at skabe bedre museer – og "bedre" bestyrelser.**

Områdedirektør, Kulturstyrelsen, Poul Bache JH

Områdedirektør Poul Bache

Siden 2004 har kulturstyrelsen kvalitetsvurderet 5 til 6 statsanerkendte museer pr. år. 4 karakterer er brugt: Meget tilfredsstillende – Tilfredsstillende – Ikke helt tilfredsstillende og Ikke tilfredsstillende. Dette for at sikre at museerne fortsat er berettiget til tilskud. At støtten udvikler museet.

43 krav og 65 anbefalinger

For at kunne modtage tilskud fra staten, skal museerne opfylde 43 krav og 65 anbefalinger. Kravene kan ses på Kulturstyrelsens hjemmeside. Indtil dato er der ingen statsanerkendte museer, som har fået frataget sin statsstøtte. Man har sammen ændret på de områder og arbejds gange, der ikke honorerede krav og anbefalinger.

Efter den nye museumslov fra 1. januar 2013, skal der være lokal og kommunal finansiering på minimum 2 mill. kr. for at kunne modtage 1 mill. kr. fra staten.

Der er tilskuds midler til forskning, som er tilstrækkeligt til forskning på alle museer.

Nøgletal viser museernes tilstande og peger på hvor der er plads til forbedringer.

Der gennemføres brugerundersøgelse hvert år som offentliggøres.

Fra salen kom et ønske til Kulturstyrelsen, om at få en tilføjelse ind i Liebstudvalgets anbefalinger til god ledelse: "Museumsvenneforeningerne skal/kan være repræsenteret i museumsbestyrelserne."

At Liebstudvalgets anbefalinger har givet så store forskelle og uro i landets museer var en overraskelse for oplægs holderen.

Formand for Holstebro Museumsforening Arvid Lisbjerg

Museumsforeningens rolle efter fusion af 3 museer:

Holstebro Museum blev stiftet i 1916. Museumsforeningen blev startet i 1930 og Museet blev statsanerkendt i 1966.

Venneforeningen havde 70 medlemmer i 1966 og i dag har foreningen 800 medlemmer.

Hvad skal et museum bruge frivillige til? Hvilke opgaver kan de frivillige løse?

Her er en beskrivelse på de mange opgaver som Holstebro museum bruger de frivillige til:

Arbejdslørdag (fra kl. 15 – 20), udbringning af kuverter og plakater, chauffør til fragt, maling, græsslåning og beskæring, registrering af gravminder, detektorfund, hjælp til udgravninger, samkøring af historiske adresser og matrikeloplysninger (arkivet), kustodegrupper, rundvisere, selskabsgrupper, undervisning af elever, lave ture for medlemmerne og starte "Holstebro Moderne."

Skal der være et tættere samarbejde med Hjerl Hede og Strandsmuseum?
Der er enighed om et samarbejde f. eks. fælles årsskrift, men: "vi ønsker ikke en fælles venneforening."

Museumsforening Sydsjælland og Møn John Holmer, formand

Sidste indlæg på Temadagen stod formand for Museumsforening Sydsjælland og Møn, John Holmer for. Han tog udgangspunkt i dagens tema:

Har museumfusioner betydning for museumsforeninger?

Siden 2005, med strukturreform og Kommunesammenlægning, har museumsfrivillige og Museumsforeninger i Sydsjælland og på Møn været igennem en traumatisk proces.

Oprindelig var der to selvstændige museer: Sydsjællands Museum (Vordingborg), som lå på Valdemar d. Store's Slotsruin ved Gåsetårnet. På Møn etablerede frivillige i 1914 Møns Museum.

Med kommunalreformen i 2005 blev museerne sammenlagt til "Museerne Vordingborg".

I samme proces valgte man, at sammenlægge de to foreninger til det vi i dag kender som "Museumsforening Sydsjælland og Møn". Det var ikke uden ar på sjælen, fordi især Mønboerne følte sig klemte.

I forbindelse med Museumsudredning i nullerne, men ikke mindst med Lars Liebstudvalgets betænkning – fik de museumsfrivillige et alvorligt slag. "Over Night" blev Museumsforeningen frataget mandaterne i Museets Bestyrelse. **"Vi mistede vores Museum"**

Grundlaget for opretholdelse af en egentlig museumsforening blev stærkt anfægtet af realiteterne. Foreningen var bogstavelig talt truet på livet. Den sidste generalforsamling under den gamle bestyrelse talte alene 9 menige medlemmer. Ud over bestyrelsen.

En ny bestyrelse og en ekstraordinær generalforsamling tog imidlertid handskens op, og besluttede sig for at revitalisere museumsforeningen.

Fra ca. 650 til 1.118 medlemmer

Fra midten af 2011 iværksætter den nye bestyrelse en aktivitetsplan:

Den gennemfører som hovedregel nu mindst et kulturhistorisk arrangement om måneden.

Der arrangeres 2 heldagsudflugter til historiske steder i regionen. Ture som er yderst velbesøgt.

Der arrangeres kulturhistoriske rejser. Til Gudbrandsdalen sidste år. Turen i år gik til Rügen og Stralsund. Næste år går til Malbork ved Gdansk og Jomsborg - Polen.

Årsfest arrangeres i februar, hvor der uddeles Årets Museumspris.

I samarbejde med Køng Museums Støtteforening og Museum Sydøstdanmark gennemføres i 2013 **Symposium** om Køng Fabrikker gennem 150 år. Lignende symposier planlægges en gang om året om andre lokalhistoriske emner.

Formidling af foreningens arrangementer samt nyheder og status fra det professionelle Museum sker gennem 2 månedlige nyhedsbreve.

Det første kulturhistoriske tidsskrift KULTURARV med artikler om lokalhistoriske emner blev udgivet sidste år. Det er et stort projekt for foreningen,

som der stadig tages tilløb til. Endelig vil foreningen forsøge at tage Ringkøbing-Skjerns succes med "De Frivilliges Akademi" op i vores område. Museumsforeningen har jævnlig koordinerende møder med det professionelle museum, - om aktiviteter og lignende. Men har ingen indflydelse, da den jo står uden for bestyrelsen. Men det er en museumsforening som spiller en stor rolle i det lokale museumslandskab.

"Museerne Vordingborg" er i dag en del af fusionen "Museum Sydøstdanmark" sammen med Køge og Næstved Museum. De to sidstnævnte museer vil heller ikke længere være repræsenteret i museets bestyrelse efter 1. januar 2014.

Afslutning

Formand for S sammenslutningen, Jens Olufsen, afsluttede dagen med en stor tak til Holstebro Museum for husly og et fint traktement. En tak til oplægholdere og fremmødte. Derefter var der en spændende omvisning på museet med dr. phil. Esben Graugaard.
Referent: Lillian Kristensen/sekr.

Deltagere på TEMAmøde 2013

Foto: JH